

F R I F A G B E V E G E L S E

Nr. 7 - 2. årgang.

14. februar 1942.

Kamerat:

Tyskerne og deres agenter her hjemme bruker alle midler for å få det norske folket over på sin side. - De truer og trygler, lokker og ber, men intet hjelper. Folket står ubrytelig sammen mot denne bande av overfallsmenn og forredere.

Etter at nazistene har voldtatt fagorganisasjonen, er det nå særlig de fagorganiserte arbeideres tur til å komme til "heder og verdighet". Det er ikke måte på virak og stas. Således skal Landsorganisasjonen bli en av hjørnesteinene i det "rikstinget" som ikke får noe å si, men som Terboven på "vår nye store høytidsdag" forarte Vidkun Quisling.

Det skal bli mange fine kjeltringer i dette "rikstinget", men vi har sagt det før. Ingen vil la seg dupere, enten de kalder det "riksting" eller "fagstyre". Den reelle makt vil fortsatt være hos tyskerne, og vi har satt oss som mål at de skal vekk fra Norges jord. Kampen vil bli hard. Det er så. Vi kan vente alt mulig uten skansel.

Etterhvert vil "ministerpresidenten" og hans drabanter skjerpe kampen, for det gjelder framforalt for dette pakk å få fotfeste i folket.

Hittil har ikke dette lyktes. I alt hva de har foretatt seg har de bare opplevet fiasko, så engang må vel også de folkene lære. Det er ting som tyder på at de nå vil forsøke seg på nye veier. Bl.a. uttalte gauleiterstellvertreter Wegener på kommisarkurset at Tyskland ikke vil slutte noen fred med jøssingene. Forutsetningen for en fred mellom Tyskland og Norge er at det norske folk er blitt vunnet for Vidkun Quislings sak. Og renegaten Kåre Rein sa jo at: "Vi er ikke bare fagforeningsfolk, ikke en gang først og fremst fagforeningsfolk. I første rekke er vi i vårt arbeid politiske soldater i den bevegelse Quisling er fører for."

Det er disse nyfrelste nazisoldater som nå skal ut blant de fagorganiserte arbeidere. Her vil de utnytte hele L.O.s apparat. De vil komme til å sette tomeskruen på de faglige tillitsmenn som ikke forstår "den nye tid", samtidig som de overfor den menige arbeider vil klandre og kritisere. Og skrytaktig som et esel vil de forespeile de fagorganiserte arbeidere hvilket skraffenland de kan gå inn i, bare de slutter opp om føreren Vidkun Quisling. Vi synes vi ser det. Overløperne Erling Olsen, Kåre Rein, Hakon Meyer, Axel Schultz, Arne Andresen, Severin Arnesen, Ringen og alle de andre kommisariske undermålere ute på naziagitasjon på arbeidsplassene. Det ville være et syn, men vi får nok ikke se det. Dertil er de for feige. Derimot kommer nye forordninger som tar sikte på å baste og binne arbeiderne og stadig gjennom nye knep knytte de fagorganiserte arbeidere til N.S. inntil den dag er inne da Terboven ved en ny gestus kan stå opp og si at nå er den norske arbeider vunnet for Vidkun Quislings sak.

Som alltid før forregner såvel tyskerne som Quislingene seg. Den norske arbeider kommer til å holde stand. Aldri skal noen kunne si at den norske arbeiderklasse sviattet sine idealer og gikk i forredernes spor. Det er nettopp det som gir oss alle øket mot og kraft til å fortsette kampen mot all lumskhed og terror.

- v -

HUSK MINNEDAGEN DEN 17. FEBRUAR.

Tirsdag den 17. februar skal vi alle minnes de av våre landsmenn som er myrdet av de tyske nazister. Den dagen skal vi alle holde

oss inne etter klokka 12. På den måten demonstrerer vi vår hyldest til dem som har ofret sitt liv for vår sak.

- v -

STERKERE TYSK KONTROLL OVER FAGORGANISASJONEN.

Etter ordre fra Reichskommisariatet har Sosialdepartementet pålagt Landsorganisasjonens sætligge forbund og Samorganisasjoner at de for framtida ikke meddeler opplysninger til bruk for avisene om saker vedrørende lønns- og arbeidsvilkår, uten på forhånd å ha lagt innholdet fram for departementet.

I skrivelsen fra Reichskommisariatet heter det:

"Jeg har flere ganger måttet fastslå at det ved pressemeldinger blir gitt oppgaver som er falske eller i det minste misforstått. Jeg ville være takknemlig om De kunne finne midler og veier til at slike unøyaktige beretninger som kan føre til tallrike misforståelser, ikke forekommer."

Tyskerne fastslår her at det til pressen er gitt falske og misvisende opplysninger. Nå vet jo alle at pressen er under ganske streng kontroll, så av den grunn skulle det ikke være nødvendig med enda en sensur. - Kjernen er imidlertid at fagorganisasjonen skal fratras enhver mulighet for å fortelle sannheten om arbeids- og lønnsvilkårene, som stadig blir dårligere. Pressen skal bare inneholde opplysninger som passer i tyskernes kram, alt annet er bannlyst.

- v -

OGSA FAMILIENE.

Vi gjengir her et rundskriv fra nazikommisaren Odd Fossum til samtlige forbund: "For ordens skyld bringer jeg hermed i erindring at det er forbudt å yte noen som helst understøttelse, eller medvirke til noen sådan understøttelse av politiske fanger eller disses familier." - Det er altså ikke nok at mennene kastes uskyldig i fengsel. Deres hustruer og barn skal sultes ut. Vårt svar på dette er selvfølgelig at vi skal prøve å hjelpe i enda større utstrekning enn før. Vi må sørge for at ingen av dem som rammes av naziterroreren, kommer til å lide nød. Men vi må innskjerpe at det må vises forsiktighet i arbeidet.

- v -

ABONENTER SØKES.

Tvangsaboneringen på "Fritt Folk" fortsetter. "Presseavdelingen" i L.O. har sendt følgende rundskriv til forbundene: "I anledning en skrivelse som med det første vil utgå fra Presse- og Informasjonsavdelingen til alle tillitsmenn om abonnement på "Fritt Folk", ber vi om å få oss tilstillet en oppgave over tillitsmennenes antall i Deres forbund". - De tillitsmenn som nå en tid har fått seg tilsendt naziorganet gratis, vil sikkert ha funnet ut at de ikke har fått noen kulturell næring fra den kant. Derfor skulle det være unødvendig å pressisere at dette nye anslaget må tilbakevises.

- v -

RETNINGEN ER TYDELLIG.

Statstjenestemennenes tilslutning til N.S. er fremdeles like minimal tross all svada fra propagandaministerens og hans lakeis side.

Den eneste gruppe av det norske folk som ved valg har kommet til orde er jernbanefolkene.

Etter førerprinsippets innføring ved statsbanene skal General-

direktøren ha et landsråd og et pensjonsstyre. Til disse institusjoner skulle der velges representanter av og blant personalet. Den kommisariske formann i jernbaneforbundet sendte ut i all stillhet lister på bare N.S. medlemmer, To dager før valget skulle holdes fikk en rede på hva som var i gjære, og det ble fra interessert hold innen personalet satt opp en annen liste med bare "Jøssinger". Tross den knappe tid, og uten adgang til offentlig å komme til orde ved noen agitasjon, lyktes det å få spredt stemmesedler landet rundt. - Det ble ved valget avgitt ca. 8.000 stemmer, herav fikk N.S.-listen ikke fuldt 200 stemmer. Dette valg, det første siden 9. april 1940, gir et tydelig fingerpek om hvor de offentlige tjenestemenn står i kampen om Norges frihet. N.S.'s løgnagitasjon er atter en gang grundig avslørt.

- v -

FINNLAND.

Stillingen i Finland blit etterhvert mer prekær. Matsituasjonen er alvorlig, for ikke å si kritisk. De tyske soldater har det dog forholdsvis bra på den finske fronten. Motsetningsforhold mellom de tyske og finske soldater gjør ikke stemningen bedre. Dertil kommer at finnene ikke har noen respekt for tyskernes innsats på nordfronten. Det blir i de store skoger stilt krav om personlig orienteringsevne og initiativ og da blir tyskerne hjelpe-løse. Misstemningen med og protestene mot krigen begynner også å bli høylydt blant det finske folket. Krigen var jo bassert på den tyske timetabell og plan: at Russland skulle nedkjempes i løpet av 6 eller høyst 8 uker. Derfor ble det i Finland mobilisert i en slik utstrekning at arbeidslivet og innhøstingen kom til å lide. Mannerheims ulykksalige og skjebnesvangre dagsorden, som han sendte ut på egen hånd, må også søke sin grunn i denne feilkalkulering.

Tyskerne har nyttet matsituasjonen til å tiltvinge seg politiske innrømmelser. De stilte krav om tilslutning til tremaktsforbundet. Det nektet finnene. Så ble det til et elendig kompromiss, at Finland skulle gå med på antikominternpakten. Det var vilkåret for det brødkorn som Finland da fikk av Tyskland.

Nå begynner imidlertid opposisjonen å ta en fastere og mer målbevisst form. Typisk for stillingen og stemningen er landsorganisasjonens årshenvendelse til regjeringen. Det pekes i denne på at det er stor mangel på livsfornödenheter, særlig i byene.

Det fins mat ut over landet. En bedre og mer rasjonell fordeling er såleis absolutt nødvendig, heter det.

Med hensyn til krigen blir det framholdt at dens fortsettelse må sees i lys av folkets evne til å holde ut. Dette gjelder da særlig krigens omfang.

Enda klarere og skarpere er finsk Sosial-Demokraten. Den understreker at de oppstilte militære mål er nådd og at de finske tropper av den grunn i det siste har innlatt seg på offensive operasjoner. Den røde armeen har derimot søkt å opprettholde stridsaktiviteten, men bladet tror at russerne neppe har lyst til noen større vinterkrig på den finske fronten. Det burde derfor foreligge muligheter for å stanse krigsoperasjonene.

- v -

SVERIGE.

Sverige inntar en meget reservert holdning til den militærpolitikk som Finland følger. Det er ingen grunn til å tvile på Sveriges nøytralitet i forholdet til Finland av idag. Den svenske hjelpen

til det østlige grannefolk er av ren humanitar karakter. En masse finske barn er allerede kommet til Sverige. Denne hjelpevirksomhet vil fortsette. Det vil også bli tatt invulider til Sverige nå som etter verdenskrigen. De fleste svensker beklager at det ikke skal være høve til å ta norske barn i like stor grad som finske.

Fra tysk hold kommer det jevnlig krav til Sverige. Men såvidt en kan forstå er de nå blitt avvist. Språket i den tyske pressen er av den grunn ikke særlig vennligsinnet. Nå sist har Gøbels vart ute. De stadige utfall i den norske Quislingpressen vekker også en viss oppmerksomhet. Ikke fordi man tillegger en quisling eller en Lunde noen betydning, men fordi det kan stå sterkere krefter bak angrepene og utskjellingene.

Den svenske pressen har stort sett reagert på en ytterst kraftig måte mot overgrepene i Norge. Som et karakteristisk eksempel kan gjengis følgende avsnitt i en nyttårsleder i "Fackforeningsrørelsen", L.O.'s offisielle organ: "Det før vårt folk djupt opprørende hendelsesforløp, som utspelas i vårt broderland Norge, har utgjort ett mäktigt inslag i föregående år. De første avrättningarna drabbade fackföringsmän. Och den då samlade L.O.-kongressen gav ett vibrerande, värdigt och oförglömligt uttryck för den samlade svenska fackföringsrörelsens känslor - en meningsyttring som gick genom hela svenska folket. Länge kommer detta innslag att leva som en mörk sky över ett av det nya världskrigets hårda år, parat med minnesgod beundrand för vårt norska broderfolks tapperhet och den trohet andre ockuperade länaers folk visat mot sina ideal."

- v -

NORGESMØTE I STOCKHOLM.

Ifølge Svensk Sosialdemokraten for 9. februar er det holdt et stort møte i Stockholm, som var viet Norge og Norges frihetskamp. Det var over 1400 til stede, og avisen skriver at "sjelden har en så stor og representativ del av det svenske folket vært samlet innen 4 vegger." Der var Kronprinsparet, prins Carl og prinsesse Ingeborg og alle deler av det svenske folk var representert, og ga uttrykk for sin samkjensle med den kamp som det norske folket fører.

- v -

TVANGSARBEID

skal nå innføres i jord- og skogbruk. Det skyldes på at det ikke er mulig å skaffe arbeidskraft på regulær vis. Men dette gjelder ikke bare skogbruket. Allerede i juni 1941 anmodet Sosialdepartementet Landsorganisasjonen om å gjøre kjent for sine underavdelinger at all formidlingsvirksomhet straks måtte opphøre. I ett nytt skriv nå uttaler departementet at det ennå foregår sådan virksomhet og påbyr at det nå skal stoppes. Arbeidsgiverne som vender seg til foreningene etter arbeidshjelp skal vises til de offentlige arbeidskontorer, og alle ledige arbeidere plikter å melde seg til arbeidsformidlingen og regelmessig gjenta meldingen under ledighetsperioden. Arsaken ligger klart i dagen: All ledig arbeidskraft mobiliseres av tyskerne til de militære anlegg.

- v -

KOMMISSARISK OPPOSISJON.

Det går trådt med ^{se}arbeidet mellom de nazistiske ledere i Landsorganisasjonen. Overløperne er misfornøyd med Fossum og den kurs Landsorganisasjonen mer og mer driver inn i. Nå har disse overløperne hatt et hemmelig møte, hvor de meget sterkt kritiserte Fossum. På møtet var Erling Olsen, Birger Aamodt, Severin Arnesen og Arne Andresen. Håkon Meyer skulle også ha vart der, men møtte ikke. Derimot var Kåre Rein holdt utenfor, han stoler de ikke mere på. Disse fire ble enig om å syngte ut på det første ordinære

kommisærmetet som skulle vært holdt den 14. januar. Imidlertid ble det ikke noe kommisær møte, og det er vel tvilsomt om det blir flere. "Opposisjonen" får nok ikke snakke ut. De må som de øvrige kommisærer overlate til tyskerne og Nasjonal Samling å bestemme.

- v -

ØKONOMIEKSPERTEN.

Landsorganisasjonen har fått 2 økonomi-ekspert. Nils Aalholm heter han og er blitt tildelt tittelen "disponent". Han har til 1935 vært ansatt i forsikringsselskapet Storebrand. Hvor han senere har vært disponent har vi dessverre ikke kunnet bringe på det rene, men som "ansvarsekspert" skal han ha vært implisert i en bilsvindelaffære i Drammen for et par år siden. Jo, han har nok kvalifikasjonene i orden. Vi skal nok komme til å spørre etter medlemmenes penger når han har "disponert" organisasjonsmidlene en tid.

- v -

DEN FORSVUNNE BIBLIOTEKAR.

N.S. har stadig vansker med å gjennomføre fagstyret. Som kjent ble bibliotekar A. Andreassen ved Rjukan offentlige bibliotek avsatt 1. septembær ifjor. Ikke én meldte seg med de tilstrekkelige kvalifikasjoner. Et par stykker ble ansatt etter tur, men trakk seg klokkelig tilbake. Stillingen ble stående ubesatt tross NS fortvilte forsøk på å få fatt i en eller annen som kunne dekke over skandalen. Senhøstes ble imidlertid ingen ringere enn sjefen for Kulturdepartementets bibliotek ansatt, en hysterisk dame ved navn Liv Barfoed fra Hønefoss. Hun har imidlertid ikke svart på utnevnelsen. Hun var på den tid permitert fra Kulturdepartementet, og ingen har kunnet spore henne opp. Kulturdepartementet svarer at hun er ansatt på Rjukan, og på Rjukan har ingen sett henne. Så nå averteres stillingen enda en gang.

- v -

HJULENE STOPPER.

En del fabrikker og industrier har fått beskjed fra tyskerne å stoppe produksjonen og stenge bedriftene. Grunnen skal være at det er mangel på brensel. En kan gå ut fra at tyskerne vil sørge for å holde den krigsviktige produksjon igang og innskrenke eller stoppe den produksjon som ikke direkte tjener tyskernes krigsføring. De som derved blir arbeidsløse, kan således lettere dirigeres over til mere krigsviktige formål.

- v -

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET.

Kurset på Sørmarka for de kommisæriske ledere er typisk for stillingen idag. Det er nazi-ministrene som nå driver "faglig opplysningsvirksomhet". En "opplysning" som består i propaganda for Nasjonal Samlings program og heil og sæl for Føreren, "hans exellense" ministerpresidenten.

Det er den slags "faglig" virksomhet organisasjonens penger nå brukes til. -

Og samtidig fortsetter fengslingen av slike faglige tillitsmenn og funksjonærer som ikke har villet bøye kne for de nazistiske kuppemakere i fagorganisasjonen.

- v -

FREMMEDE ARBEIDSKRAFT TIL TYSKLAND.

Tyske økonomiske eksperter melder i pressen at henved fire millioner utenlandske arbeidere nå er beskjeftiget i Tyskland. "Europa arbeider for oss".

På alle vis feirer det nazistiske fremmedherredømme sine orgier. I de okkuperte land utplyndres befolkningen, alle hjelpekilder et land har, tas i bruk til fordel for den nasistiske røverkrig. Også arbeidskraften røves, for å gjøre slaverarbeid for krigsherrerne.

- v -

UKENS SMIL.

31. januar kl. 13 ble prisdirektør Thagaard avsatt og fengslet, og allerede kl. 14 innfant hans ettermann seg i kontoret. Det viste seg å være en herre med det velklingende navn Georg de Fine von Krogh Hasle. Denne person som er 33 år gammel, har allerede i mange år lidd av stormannsgalskap. Han gikk tidligere under navn av "dommerfullmektigen av Norge". Han har fått som spesialitet å avløse våre mest fremragende embetsmenn. Sommeren 1941 fikk han sin sjef fylkesmann Gabrielsen i Troms arrestert og inntok hans stilling. Gabrielsen sitter fremdeles på nr. 19. Dette har ikke bidratt til å dempe Hasles storketsvanvidd. Da han for en tid siden ble innkalt til Oslo for å redegjøre for sin stilling til hirdens frekke tyvori av et større tobakklager i Harstad, ogkjent av den nazistiske politimester og Hasle, telograferte han til samtlige politismestre mellom Tromsø og Trondheim: "Hold alle veier og broer åpne. Jeg er underveis. Hasle". Det er med spenning man imøteser hans virksomhet i Priskontrollen. Man må ved slike utnevnelser minnes det gamle ord: "Nå sløkker vi lyset og gir unga barberkniven".

- v -

"HEIL OG SÆL".

Ordførerne i Oslo og Akershus har sendt ut beskjed om at det skal skrives "Heil og Sæl" under all korrespondanse fra kommunene til institusjoner og private, Den skal ikke brukes i korrespondanse mellom offentlige myndigheter, men all korrespondanse til publikum.

- v -

VALDSFERD MOT KIRKEN.

Den 1. februar begikk N.S. et av sine brutaleste overgrep mot den norske kirken, idet høymessen i Domkirken i Trondheim ble gjort til et propagandamøte for N.S. med forrederen Blessing Dahle som prest. Domprost Fjellbu berammet den egentlige høymessen til kl. 14 - naziarrangementet var kl. 11 - men da grep politiet inn etter ordre fra Kirkedepartementet. Dørene ble stengt bak dem som allerede var kommet inn, og politiet trakk kyllene mot folkemassen som samlet seg utenfor. Fjellbu forrettet imidlertid gudstjenesten for dem som var sluppet inn bak de stengte dørene, og utenfor svarte folkemassen på de uhørte naziprovokasjonene med å synge "Vår Gud han er så fast en borg", Blix' fedrelandssalme og Ja, vi elsker, mens politiet stod vakt omkring dem. - Nidaros biskop har sendt den skarpeste protest til Kirkedepartementet og karakteriserer det som uhørt at politiet hindrer en gudstjeneste. Biskoppen gjør også oppmerksom på at hendingene har skapt stor bitterhet blant befolkningen i Trondheim.

- v -

TVANGSORGANISERING.

Ingen har vært i tvil om at den tilspissede politiske situasjon her hjemme ville føre med seg skjerpede forhold på alle områder. Det forbauser derfor ikke at vi denne uka har fått lovene om "Nasjonal Ungdomstjeneste" om "Norges Lærersamband" og om "Den Norske Forleggerforening". Linjen er klar. Det er meningen nå å gå i gang med en strøm av lover som tar sikte på å svinebinde hele folket.

Alt har slått feil for tyskerne og N.S. både det som er prøvd ad frivillighetens vei og det som er forsøkt med tvang. - Det som er skjedd hittil er bare en begynnelse. Det er bare et tidsspørsmål når loven om "Norsk Arbeidssamband" og andre vidtrekkende lover og forordninger vil se dagens lys.

På kurset for de kommisariske formenn på Sørmarka i forrige uke ble Lippestad av kursets deltakere pålagt å legge til rette linjer for tvangsorganisering av de som ikke er, og som ikke under de nåværende forhold vil gå inn som medlemmer. - På et møte for fagforeningstillitsmenn for en tid siden, hvor den samme Lippestad opptrådte, gjorde han uttrykkelig oppmerksom på at bare de tillitsmenn som var medlem av N.S. før 25. september 1941 kunne inneha ledende stillinger i fagorganisasjonen. Hvis ikke Lippestad har tatt munnen for full ved det høvet, så ser det mørkt ut for overløperne.

Lippestads uttalelser om tillitsmennene i fagorganisasjonen er symptomatisk. I det "Arbeidssamband" som er bebudet og som nå er i emning, skal det bare være tillitsmenn som N.S. er sikre på. Overløperne kommer ikke i frågan.

For den fagorganiserte arbeider gjør dette ingen forskjell i hans innstilling overfor nazistene, gamle eller nybakte. 99 % av de fagorganiserte har betraktet L.O. som en død organisasjon siden naziovertakelsen den 9. september i fjor. Arbeiderne, lærerne og forleggerne står fast sammen med hele det norske folk i kampen mot naziveldet.

Den del av det norske folk som står tilsluttet sine faglige sammenslutninger, står fremmede og avvisende for et hvert tiltak som kan tjene forrederpartiet og tyskerne.

Samlet står det norske folk i en front rede til å kjempe mot et hvert tiltak, en hver lov og forordning som tyskerne gjennom quislingene setter ut i livet.

Den bevisste selvstyreånd er aldri dødd ut i Norge hverken i middelalderen eller senere. Norges rike kunne Danmarks makt-havere utslette av de selvstendige staters tall, men det norske folk kunne de ikke utslette, og heller ikke den norske folkeånd. Denne folkeånd er til stede og vil alltid under alle forhold være det. Det norske folks vilje og kraft til å kjempe for friheten gjør oss sikre på at vi ikke om så alt for lenge igjen har en

F R I F A G B E V E G E L S E